O'zbekiston Ekologik partiyasi

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY MAJLISI QONUNCHILIK PALATASI

Yashil iqtisodiyot&taraqqiyot ilmiy-elektron jurnal

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasining Iqlim o'zgarishi oqibatlarini kamaytirish va "yashil" iqtisodiyotga o'tishni tezlashtirish masalalari bo'yicha komissiyasi

O'zbekiston Ekologik partiyasi fraksiyasi

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" ijtimoiy – iqtisodiy, siyosiy, ilmiy – ommabop jurnal

"YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH VA EKOLOGIK BARQAROR RIVOJLANISH BOSQICHLARIDA ILG'OR MUHANDISLIK MAKTABLARINI SHAKLLANTIRISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI"

Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi

2025-YIL 3-DEKABR

Republican Scientific–Practical Conference "CHALLENGES IN DEVELOPING ADVANCED ENGINEERING SCHOOLS FOR GREEN ECONOMY AND ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY"

3 DECEMBER 2025

Республиканская научно-практическая конференция «ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПЕРЕДОВЫХ ИНЖЕНЕРНЫХ ШКОЛ В РАЗВИТИИ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ»

3 ДЕКАБРЯ 2025 ГОДА

10-MAXSUS SON

Toshkent — 2025

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 197 sahifa.
2025-yil, dekabr

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir oʻrinbosari:
Karimov Norboy Gʻaniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, Oʻzbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, “Nobel” mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – Oʻzbekiston doʻstlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat Gʻafforovna, pedagogika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdugʻaniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Koʻnak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixoʻja oʻgʻli, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, Oʻz.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshligʻi oʻrinbosari
Ochilov Farkhod, Oʻzbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshligʻi
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil oʻgʻli, texnika fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), katta oʻqituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari boʻyicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon oʻgʻli, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor oʻgʻli, TDIU katta oʻqituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:
Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po‘latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
G‘afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o‘qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja’sur Artiqboy o‘g‘li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:
Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: “Ma’rifat-print-media” MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O‘zR Tabiat resurslari vazirligi, O‘zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:
““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali
O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

MUNDARIJA

OLIY TA'LIMDA EKO-TURIZMNI RIVOJLANTIRISH ORQALI OROLBO'YI HUDUDINING EKOLOGIK BARQARORLIGINI MUSTAHKAMLASH 8
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

"YASHIL ENERGETIKA" – O'ZBEKISTONNING YASHIL VA SOG'LOM KELAJAGI IQTISODIYOTIMIZNING YANGI DRAYVERI 11
Abdushukur Hamzayev

BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARIGA ERISHISHDA EKOLOGIK MADANIYATNING AHAMIYATI 14
Xodjayeva Mohira Mirzaxmadovna

O'ZBEKISTON HUDUDLARIDA ESG TAMOYILLARINI JORIY ETISH: IQTISODIY, EKOLOGIK VA IJTIMOIY TRANSFORMATSIYA YO'NALISHLARI 17
Xofizov Baxriddin Turdievich, Raximov Oybek Raimovich

QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA 21
Muxiddin Kalonov

YASHIL IQTISODIY TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA SOLIQ MEXANIZMLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY AHAMIYATI 25
Xudoyqulov Sadriddin Karimovich

"YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ASOSIDA "YASHIL O'SISHNI" TA'MINLASH: MUOMMO VA YECHIMLAR 28
Makhmudov Nosir Makhmudovich

YASHIL OBLIGATSIYALAR: IQTISODIY FAOLLIK VA HISOB YURITISHNING DOLZARB MASALALARI 32
Norboy G'anievich Karimov

O'ZBEKISTONДА "YASHIL IQTISODIYOT VA EKOLOGIK BARQAROR RIVOJLANISHDA ILG'OR MUHANDIS MUTAXASSISLARNI TAYYORLASHDA EKOLOGIK TA'LIM MUAMMOLARI VA YECHIMLARI" 35
Nazarov Xolmurod

YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA ILG'OR MUHANDISLIK MAKTABLARI VA TEXNOPARKLARNING AHAMIYATINI AKADEMIK TA'LIM JIHATIDAN TAKOMILLASHTIRISH 42
Sanjarbek Mirzaliyev Maxamatjon o'g'li

KO'P YILLIK DARAXTLARNI XATLOVDAN O'TKAZISH, RAQAMLASHTIRISH VA ILMIY BAHOLASH TIZIMI: EKOLOGIK MONITORING VA SHAHARNING YASHIL INFRASTRUKTURASINI BOSHQARISH UCHUN ILG'OR MODEL 44
Pirmuhamedov Ulug'bek Botirovich

MUMKIN BO'LGAN MUQOBIL SUV MANBASI SIFATIDA YOMG'IR SUVLARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI 47
Khursanov Kamol Erkinovich

HUDUDLARNING XUSUSIYATLARI ASOSIDA IJTIMOIY HIMOYA XARAJATLARINI DIFFERENSIAL MOLIYALASHTIRISH MODELINI TAKOMILLASHTIRISH 50
Hakimov Feruz Xurshid o'g'li

INDUSTRIYAL SANOAT EHTIYOJLARIGA MOS, INNOVATSIYALAR YARATISHGA QODIR MUHANDISLARNI TAYYORLASHDA ILG'OR MUHANDISLIK MAKTABLARI VA "YASHIL" IQTISODIYOT INTEGRATSIYASINING STRATEGIK AHAMIYATI 53
Sherzod Qurbonov

KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUB'EKTLARINING EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH 56
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi

ENERGIYA TEJAMKOR TEXNOLOGIYALARNI JORIY QILISHDA YASHIL BUXGALTERIYANING ROLI 59
Tashmanov G'olib Davronovich

YASHIL BUXGALTERIYA VA YASHIL MOLIYANI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK DOLZARBLIGI 63
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING IJTIMOIY-IQTISODIY TAHLILI 66
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich

QIShLOQ XO'JALIGIDA IShLAB ChIQARIShNI RIVOJLANTIRIShNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARI 69
Normurodov Sarvar Norboy o'g'li

АРХИТЕКТУРНЫЕ ПРИНЦИПЫ СОЗДАНИЯ БЕЗОПАСНЫХ И ДОСТУПНЫХ ВЕЛОДОРОЖЕК В УСЛОВИЯХ ПЛОТНОЙ ГОРОДСКОЙ ЗАСТРОЙКИ В УЗБЕКИСТАНЕ. 72
Абдуллаева Ситорабону Хасанжон кизи

YASHIL MOLIYAVIY INNOVATSIYALAR VA ULARNING EKOLOGIK INFRATUZILMA MODERNIZATSIYASIDAGI ROLI 74
Tursunkulova Gulchiroy Burxonovna

РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ИНКЛЮЗИИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ДО 2030 ГОДА 77
Алимова Азиза Шерзотовна

SANOATDA YASHIL ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MARKETING YONDASHUVLAR 83
Abdullaev Elyorbek Odiljon o'gli

MODA SANOATIDA YASHIL MARKETING VA ISTE'MOLCHILARNING EKOLOGIK ONGINI RIVOJLANTIRISH 87
Ahmadjonova Rayhona Jasurbek qizi

YASHIL ERP TIZIMLARINING KORXONALARDA BARQAROR RIVOJLANISH VA MARKETING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI 91
Azizov Abdulla Abdisalamovich

OLIY TA'LIM MUASSASALARINI INNOVATSION MENEJMENT ASOSIDA YASHIL MARKETINGDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI QO'LLASH 95
Boltayeva Sitora Mirdjonovna

HUDUDLARARO IJTIMOIY TENGLIKNI TA'MINLASHDA YASHIL MARKETING INSTRUMENTLARINING AHAMIYATI 99
Ibrohimov Baxtrom Bog'dirovich

OLIY TA'LIMDA YASHIL INNOVATSIYALARNI TARG'IB QILISH ORQALI XORIJIY TALABALAR OQIMINI OSHIRISH 103
Isamuqometov Shukurullo Asotullayovich

YASHIL INNOVATSIYALAR ASOSIDA AGROMARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH VA MEVA SABZAVOT BOZORIDAGI NARX BARQARORLIGI MODELI 107
Isroilov Abdurashid Abduraxmanovich

RAQAMLI IQTISODIYOTDA MIJOZLAR BILAN YASHIL RAQAMLI ALOQALARNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI 112
Mirziyodova Gulnozaxon Ayubxon qizi

SUN'IY INTELLEKT ASOSIDAGI BILIMLARNI BAHOLASH TIZIMLARI VA ULARNING RAQAMLI IQTISODIYOTGA MOSLASHGAN ILG'OR YONDASHUVLARI 115
Radjabov Bunyod Abduxalilovich

RAQAMLI IQTISODIYOTDA MIJOZLAR BILAN YASHIL RAQAMLI ALOQALARNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI 119
Mirziyodova Gulnozaxon Ayubxon qizi

TO'QIMACHILIK SANOATIDA SUN'IY TOLALARDAN FOYDALANISHDA BARQAROR TA'MINOT ZANJIRI BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH 122
Raximov Furqat Jalolovich

TIJORAT BANKLARIDA OMONAT HAJMINI OSHIRISHDA RAQAMLI MARKETING VOSITALARINING ROLI 126
Raximov Shoxrux Furqatovich

PAXTA TO'QIMACHILIK KLASTERLARIDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARINI JORIY ETISH VA ULARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH 130
Tadjiev Sa'dulla Muhitdinovich

QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORLARIDA YASHIL INNOVATSIYALAR ASOSIDA DIVERSIFIKATSIYA MARKETING STRATEGIYASINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH 134
Xudayberganov Jasur Baxodirovich

ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И МЕЖДУНАРОДНОЕ КРЕДИТОВАНИЕ В КОНТЕКСТЕ ЗЕЛЁНОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА........ 138
Арзуманян Стелла Юрьевна

XODIMLAR FAOLIYATINI BAHOLASHDA KPI ASOSIDAGI RAQAMLI PLATFORMANI JORIY ETISHNING IQTISODIY, TASHKILIY VA TEXNOLOGIK SAMARADORLIGI........ 144
Shuhratov Ma'murjon Shuhrat o'g'li

SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA KPI KO'RSATKICHLARINI PROGNOZLASH VA BOSHQARUV QARORLARINI QO'LLAB-QUVVATLASHNING RAQAMLI MODELI........ 147
Shuhratov Ma'murjon Shuhrat o'g'li

O'ZBEKISTON MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI SIFATINI OSHIRISHNING MUHIM SHARTLARI........ 150
Murodbek Boltaboyev

RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA TURIZM TARMOQLARINI SINERGETIK RIVOJLANTIRISH YO'LLARI........ 154
Saidova Dilfuza Abdufattohovna

TOVARLARNI ILGARI SURISHDA EKO MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH........ 157
Sobiroz Azizbek Avazbekovich, Erkinova Adolat Karim qizi

HAVO IFLOSLANISHINI MONITORING QILISHDA RAQAMLI VA YASHIL IQTISODIYOT O'RNI: SAMARADORLIK VA SIYOSIY QARORLAR........ 160
Saloxidinov Jahongir Alisher o'g'li

CHILONJIDA (ZIZIPHUS JUJUBA) O'SIMLIGINING SHAMOLGA TA'SIRI: MORFO-FIZIOLOGIK MEXANIZMLAR VA AGROEKOLOGIK ASOSLARI........ 163
Yakubjonova Nodiraxon Avazxon qizi

TOSHKENT SHAXRINI YASHIL MAKON (ZONA) QILISH LOYIHASI ISHLAB CHIQISH........ 166
Xushboqov Bobur

YASHIL ENERGETIKA ASOSIDA INTELLEKTUAL TEMIR YO'L TARMOQLARIDA ELEKTR ENERGIYANI BOSHQARISH TIZIMLARI: EKOLOGIK BARQARORLIK VA OPTIMAL INTEGRATSIYA YECHIMLARI........ 169
Olimjon Toirov, Shohruh Azimov

IQLIM O'ZGARISHLARI VA GLOBALLASHUV SHAROITIDA EKOLOGIK-HUQUQIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH........ 175
Jumanazar Xolmuminov

STATISTICAL ANALYSIS OF FACTORS AFFECTING CREDIT INTEREST RATES IN COMMERCIAL BANKS........ 175
Abdullayev Shakhobiddin Shamsiddinovich

MAMLAKATIMIZDA JISMONIY SHAXSLARDAN OLINADIGAN DAROMAD SOLIG'I VA UNI PROGNOZ QILISH USULLARI........ 178
Sobirova Nigora Baxtiyor qizi

OROLBO'YI HUDUDIDA YOSHLAR TAFAKKURINI SHAKLLANTIRISHDA EKOLOGIK TA'LIMNING ROLI VA INNOVATSION YONDASHUVLAR........ 182
Isoqulova Munisa Muhammad qizi

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA YASHIL INNOVATSIYALAR HAMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARGA ASOSLANGAN ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR........ 186
Raimov Suhrob Jahongir o'g'li

TIJORAT BANKLARNING QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORI MEXANIZMLARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLAR........ 189
Abduganiyeva Gulzada Tolkinovna

YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ORQALI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH........ 192
Mengnorov Almardon Abdirahmonovich

YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISH ORQALI OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA’MINLASH

Mengnorov Almardon Abdirahmonovich
Renessans ta’lim universiteti
I.f.f.d., PhD, dots.
ORCID: 0009-0004-0556-6094

Annotatsiya. Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasida oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashda meva-sabzavot mahsulotlarining o‘rni hamda ushbu sohaning rivojlanish istiqbollari tahlil qilingan. Tadqiqotda yashil iqtisodiyotga o‘tish, yashil innovatsiyalarni qo‘llagan holda ekologik toza mahsulotlar ishlab chiqarish, ularni sotish, yetkazib berish va xizmatlar jarayonlarini takomillashtirish masalalari ko‘rib chiqilgan. Shuningdek, kuchli raqobat sharoitlariga moslashish hamda “yashil iqtisodiyot”ni bosqichma-bosqich shakllantirish, organik qishloq xo‘jaligini rivojlantirish bo‘yicha amaliy takliflar ilgari surilgan.

Kalit so‘zlar: O‘zbekiston, ekologiya, oziq-ovqat xavfsizligi, meva-sabzavot, yashil iqtisodiyot, raqamli texnologiyalar, muammolar, diversifikatsiya, raqamli xizmatlar.

Abstract. This article analyzes the role of fruit and vegetable products in ensuring food security in the Republic of Uzbekistan, as well as the prospects for the development of this sector. The study examines the transition to a green economy, the implementation of green innovations in the production of environmentally friendly products, their marketing, logistics, and service processes. In addition, practical recommendations are proposed for the gradual formation of a green economy, the development of organic agriculture, and the adaptation of the sector to increasing competitive pressures.

Key words: Uzbekistan, ecology, food security, fruit and vegetable products, green economy, digital technologies, challenges, diversification, digital services.

Аннотация. В данной статье анализируется роль плодоовощной продукции в обеспечении продовольственной безопасности Республики Узбекистан, а также перспективы развития данной отрасли. В исследовании рассматриваются вопросы перехода к «зелёной экономике», внедрения зелёных инноваций в процессы производства экологически чистой продукции, её реализации, логистики и сервисного обслуживания. Кроме того, предложены практические рекомендации по поэтапному формированию «зелёной экономики», развитию органического сельского хозяйства и адаптации отрасли к условиям усиливающейся конкуренции.

Ключевые слова: Узбекистан, экология, продовольственная безопасность, плодоовощная продукция, зелёная экономика, цифровые технологии, проблемы, диверсификация, цифровые услуги.

KIRISH

Global iqlim o‘zgarishi, dunyo aholisi sonining ortishi, resurslar cheklanganligi hamda turli siyosiy va ekologik inqirozlar sharoitida mamlakat oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlash, insonlarni ushbu mahsulotlar bilan miqdor va sifat jihatdan, xususan, ekologik toza organik mahsulotlarga bo‘lgan ehtiyojlarini qondirish masalasining yanada keskinlashishiga olib kelmoqda.

Ushbu jarayonda mahsulot (tovar, xizmat) ishlab chiqarish, iste’mol bozorlarini egallash, ulardagi kuchli raqobat ta’sirlariga moslashish, qishloq xo‘jaligi tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish istiqbollarini belgilashda yashil iqtisodiyotga o‘tish va shu kabi muammolarni hal etishga qaratilgan ilmiy izlanishlar olib borish zaruriyati vujudga keladi.

Yuqorida qayd etilgan istiqbolli yo‘nalishlarni belgilash, mavjud muammolarni hal etish orqali qo‘yilgan maqsadga erishishni ta’minlovchi ustuvor vazifalar quyidagilarni o‘z ichiga olishi kerak:

– “yashil iqtisodiyot” shakllanishiga bosqichma-bosqich o‘tish jarayonida organik qishloq xo‘jaligini rivojlantirish va h.k.;

– ishlab chiqarish kuchlarini oqilona taqsimlash omillarini hisobga olgan holda ASM va uning tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish asosida iqtisodiyotning raqobatbardoshligini ta’minlash va uni amalga oshirishning tashkiliy-tarkibiy tadbirlarini ishlab chiqish (klasterlar, yuqori qiymatli ixtisoslashgan zonalar va boshqalar);

– yashil innovatsiya va shunga mos investitsiya faoliyatini rag'batlantirish asosida yuqori texnologiyali va fantejamkor ishlab chiqarishni tashkil etish, tarmoqlar ixtisosligi bo'yicha klasterlarni yaratish, majmualar hamda jahon talablariga javob beradigan markazlar va iqtisodiyotning real moddiy ishlab chiqarish tarmoqlarini rivojlantirish;

– ichki va tashqi meva-sabzavot mahsulotlari bozorlari salohiyatidan samarali foydalanish tadbirlarini ishlab chiqish, uning infratuzilmasini rivojlantirish, savdo aylanmasini jadallashtirish, mahsulotlarni tashish va saqlashning texnik-texnologik vositalari va usullarini takomillashtirish hamda samaradorligini oshirish, ulgurji savdo shoxobchalari, marketing va logistika markazlarini yaratish.

Dunyo mamlakatlarida olib borilgan tadqiqotlarning ko'rsatishicha, yashil innovatsiyalar orqali meva-sabzavotchilik tarmog'i rivojlanishining transformatsiyalanishi asosan 3 ta yirik bosqichdan iborat (1-rasm).

Bu jarayon dastlab qo'l mehnatiga asoslangan (1800–1900-yillar) davrni, mexanizatsiyalashgan (1900–2000-yillar) hamda hozirgi (2000-yildan keyingi yillar) raqamlashtirish davrlarini o'z ichiga oladi.

Tarmoq ko'p omil va jihatlardan bevosita tabiat bilan bog'liqligi sababli, boshqa sohalarga nisbatan katta riskka moyildir. Shu boisdan, P. Kuke fikricha, "tabiiy va iqtisodiy noaniqlik omillarining ta'siri bashorat qilinayotgan obyektni rivojlantirish uchun bir qancha ehtimoliy ssenariylarni asoslashga qaratilgan"[1] bo'lishi lozim. Bu o'z navbatida hal qilinadigan vazifalar ko'lami va soning oshishini nazarda tutadi. Fikrimizcha, eng optimal ssenariyni tanlash qishloq xo'jaligi tarmoqlarini uyg'un rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini hisobga olish hamda risklar va resurs imkoniyatlarini baholashni o'z ichiga oladi. Tadqiqotga ko'ra, meva-sabzavotchilik tarmog'ini rivojlantirish istiqbolini belgilashda zamonaviy ekonometrik modellar va iqtisodiy-matematik usullardan foydalanish ilmiy-amaliy asoslangan prognoz parametrlarini ishlab chiqishda ustuvor ahamiyatga ega. Shu bilan birga, ularni qo'llash jarayonlarida e'tiborga olinishi zarur bo'lgan quyidagi xususiyatlarni ta'kidlash o'rinli, ya'ni:

– meva-sabzavot turlarini ishlab chiqarish texnologik jihatdan o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lgani sababli ishlab chiqaruvchilar mahsulotlari va xomashyolarining nomenklaturasi nisbatan bir-biridan farqlanadi. Demak, iqtisodiy-matematik usullar va modellarda rivojlanish parametrlarini asoslashda dastavval noma'lum tarmoq yoki sohalar xususiyatlari, qishloq xo'jaligi mahsulotlari turlari va boshqa omillarni e'tiborga olish lozim bo'ladi;

– agrar sektor tarmoqlari uchun shunday nisbiy texnologik talab xarakterliki, bunda oziq-ovqat mahsulotlari va qishloq xo'jaligi xomashyosi ishlab chiqaruvchilar o'z faoliyatlari davomida mehnat predmetlari va ishlab chiqarish vositalarini takror ishlab chiqarish bilan qisman bo'lsa-da, lekin doimiy ravishda shug'ullanishni taqozo etadi. Ushbu masalaning ijobiy hal etilishi o'z navbatida ekonometrik modellar va iqtisodiy-matematik usullarasosida olingan parametrlarning ishonchliligi ta'minlaydi.

Demak, tarmoqni rivojlantirish istiqbollarini belgilash dasturi iqtisodiy munosabatlarning o'zgarish tendensiyalarini aniqlashtirishga va qo'yilgan maqsadlarga erishish uchun maqbul yechimlar topishga qaratilgan tadqiqotlar tizimi sifatida qaralishi lozim. Buning asosiy vazifasi, bir tomondan, o'rganilayotgan sohani yaqin, o'rta va uzoq muddatli davrlarda rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlarini aniqlash, boshqa tomondan esa, soha yoki korxona faoliyatini joriy va uzoq muddatli rejalashtirish hamda tartibga solishni optimallashtirishga yordam berishdan iboratdir. Bunda asosiy tamoyillar, ya'ni belgilangan maqsadga muvofiqligi, mantiqiyligi, izchilligi, omillarning to'g'ri tanlanishi, ularning o'zaro bog'liqligi va aniqlik darajasi tadqiq etilayotgan obyekt yoki subyektni rivojlantirish dasturlari va chora-tadbirlarini ishlab chiqish hamda asoslashning dastlabki sharti sifatida muhim rol o'ynaydi (1-jadval).

Jumladan, ekstrapolyatsiya usuli o'tgan davr va bosqichlardagi mavjud ko'rsatkichlarni har tomonlama chuqur tahlil qilish (kamida 5–8 yil) va ular asosida obyekt yoki subyektning istiqbol parametrlarini ishlab chiqish imkoniyatini yaratuvchi muhim bashoratlash usullaridan biridir. Hozirgi vaqtda mazkur usul doirasida, ma'lumki, ko'plab tenglamalar mavjud bo'lib, ular jarayonlarning tendensiyalarini aniqlash, hodisaning bog'liqligi va kvadratik qaramligini lineer baholash uchun zarur bo'lgan axborotlar bilan ta'minlash borasida muhim o'rin egallaydi.

1-jadval. Noaniqlik sharoitida meva-sabzavotchilik tarmog'i rivojlanishini tahlil qilishning uslubiy tamoyillari[2]

Tamoyillar	Tarkibi va asosiy vazifalari
Ko'p variantlilik	Ko'p variantli tahlil ishlanmalarini talab qiladi va eng maqbul variant rivojlanish ssenariylari ichidan tanlab olinadi.
Tizimlilik	Bu muayyan obyektining maqsad va mazmuniga mos keladigan, uning rivojlanishi haqida to'liq tasavvur hosil qilish imkonini beradigan ko'rsatkichlar, usullar va modellar tizimini yaratishni o'z ichiga oladi.

1 Cooke, P. Regional innovation systems, clusters, and the knowledge economy / P. Cooke // Industrial and Corporate Change. – 2001. – Vol. 10(4). – P. 945-974.

2 Муаллифнинг тадқиқотлари асосида тузилган.

Uzluksizlik	Turli davr va bosqichga mos prognozlar ishlab chiqilishi va ular bir-biri bilan bog‘lanishi kerak (uzoq muddatli, o‘rta muddatli va qisqa muddatli).
Murakkablik	Har bir tahlil natijasi resurslar rivojlanishining asosiy maqsadi va yo‘nalishlariga qaratilishini talab qiladi.
Optimallik	Tarmoqning rivojlanishini ta’minlash uchun eng samarali variantni barcha variantlar orasidan tanlash kerak.
Motivatsiya	Rivojlanish maqsadlarini amalga oshirishda prognozlash jarayoni ishtirokchilarning qiziqishini ta’minlash.

Tadqiqotlarga ko‘ra, respublikamizda bugungi kunda qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining 62,2 foizi dehqon (shaxsiy tomorqa) xo‘jaliklariga, 31,4 foizi fermer xo‘jaliklariga va 6,4 foizi boshqa korxonalarga to‘g‘ri kelmoqda. Ular faoliyatini yanada rivojlantirish uchun qulayliklar va rag‘batlantiruvchi mexanizmlarni joriy etish talab etiladi. Bu jarayon, o‘z navbatida, AKTlardan keng foydalangan holda maqbul joylashtirish, ixtisoslashtirish va raqamlashtirish asosida “yashil iqtisodiyot” va “aqlli qishloq xo‘jaligi” tizimini ishlab chiqishni taqozo etadi.

Hozirgi kunda fermer xo‘jaliklari respublikamizning strategik ahamiyatga ega bo‘lgan g‘alla va paxta ishlab chiqarish sohasida zarur bo‘lgan resurslarga ega xo‘jalik subyekti sifatida istiqbolli rivojlantirilishini taqozo etadi. Shu bois, davlat tomonidan ularni, shuningdek, boshqa xo‘jalik subyektlarini qo‘llab-quvvatlash va rag‘batlantirish mexanizmlarini joriy qilish paxta, g‘alla va boshqa qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishning barqaror o‘sishiga zamin yaratmoqda (2-jadval).

Jadval ma’lumotlariga ko‘ra, respublika qishloq xo‘jaligida amalga oshirilayotgan tarkibiy islohotlar jarayonida dehqonchilik tarmoqlarini rivojlantirish barobarida keyingi paytlarda, ma’lumki, aholi iste’mol savatida meva-sabzavot mahsulotlarining ulushi o‘sib bormoqda. Shu jihatdan ham, agrar soha tarmoqlarining o‘zaro bog‘liqligi va uyg‘unligini oqilona tashkil etishning yana bir ahamiyati ularni rivojlantirishning istiqboli va samarasini ta’minlashda boshqa tarmoqlarga nisbatan kamroq resurslar yo‘naltirish uchun ham zamin yaratadi hamda mahsulotlar tannarxining pasayishiga olib keladi.

2-jadval. 2017–2022-yillarda respublikada qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishining tarkibiy o‘zgarishi va asosiy ko‘rsatkichlari[3]

Ko‘rsatkichlar	Yillar:						2022 y. 2017 y.ga nisbatan, (+), (-)
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Ekin maydoni, ming ga	3474,5	3396.0	3309,4	3340,7	3396,1	3633,8	+159,3
Ekin maydonlari tarkibi, %:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	102,0	+2,0
Sh.J.: don ekinlari	47,6	48,4	47,7	46.6	48,5	51,9	+4,3
texnik va boshqa ekinlar	45,4	43,7	44,1	44,9	43,6	46,7	+1,3
sabzavotlar	5,5	6,4	6,6	6.7	6,5	7,0	+1,5
poliz	1,5	1,5	1,6	1.8	1,8	1,9	+0,4
Mahsulot ishlab chiqarish, ming t.:							
Don	7288,5	6535,5	7437,8	7636	7634,6	8169,0	880,5
paxta xom ashyosi	2853,9	2285,6	2691,7	2933,9	3064,0	3278,5	424,6
sabzavotlar	10219,9	9760,3	10251,1	10431,4	10850,2	11609,7	1389,8
poliz	2031,0	1837,0	2068,7	2134,4	2285,3	2445,3	414,3
go‘sht (tirik vaznda)	2286,8	2430,5	2473,6	2519,6	2635,1	2819,6	532,8
sut	10047,9	10466,4	10714,3	10967,9	11274,2	12063,4	2015,5

Shu o‘rinda ta’kidlash lozimki, oziq-ovqat mahsulotlari yetishtirishga ixtisoslashgan tarmoqlarni rivojlantirishga nafaqat yuqorida qayd etilgan ijobiy ta’sir ko‘rsatuvchi omillar va yo‘nalishlar, balki tadqiqotlar ko‘rsatishicha, dunyo miqyosida sodir bo‘lgan COVID-19 pandemiyasining salbiy ta’siri ham alohida rol o‘ynadi. Masalan, jahonda qishloq xo‘jaligi va oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish bo‘yicha yetakchi hisoblangan Xitoy Xalq Respublikasi agrar sektorining rivojlanish sur’ati pandemiya ta’sirida 2019-yilning yanvar–mart

3 Ўзбекистон Давлат статистика қумитаси маълумотлари асосида муаллиф ҳисоб-китоблари.

oylarida 3,2 foizga (1,02 trln yuan, ya'ni 42,82 mlrd AQSh dollariga yaqin) qisqargan4. Pandemiya davrida dunyo davlatlari o'rtasidagi savdo-iqtisodiy aloqalarning qisqarishi yoki uzilishi, chegaralarning qisman yopilishi, ayrim davlatlar tomonidan qo'yilgan qator cheklovlar va shu kabi sabablar tufayli, jumladan, O'zbekiston qishloq xo'jaligi, ayniqsa, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqaruvchi tarmoqlarining rivojlanishiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Umuman olganda, respublikamiz qishloq xo'jaligini rivojlantirish yo'nalishlaridagi islohotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, "pandemiya sharoitida ushbu sohaning barqaror faoliyat ko'rsatishida davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga olgan chora-tadbirlar majmuini amalga oshirish muhim vazifalardan biridir"5. Shu nuqtai nazardan, jahon tajribasini o'rganish asosida qishloq xo'jaligining yashil innovatsiyalar yordamida bashorat qilinayotgan davridagi rivojlanishiga ta'sir qiluvchi tashkiliy-iqtisodiy omillar sifatida quyidagilarni kiritish mumkin:

1. Narx siyosatini takomillashtirish va rag'batlantirish.
2. Integrallashgan qo'shilgan qiymat zanjirini yaratish va qo'shilgan qiymatli mahsulot (tovar)lar yetishtirish yo'nalishlarini rivojlantirish.
3. Tashqi bozorlarni kengaytirish va ularning segmentlarini egallash.
4. Iqlim omillarining o'zgarishini baholash.
5. Institutsional o'zgarishlar.
6. Innovatsion texnologiyalarni tanlash.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yashil iqtisodiyotga o'tish, istiqbolni to'g'ri baholash — ilmiy asoslangan maqbul qarorlar qabul qilish, samarali faoliyat yuritish yo'nalishlari va chora-tadbirlar rejalari ilmiy asoslanganligini ta'minlash, qisqa, o'rta va uzoq muddatli konsepsiyalarni ishlab chiqish hamda tizimli tahlil qilishni taqozo etadi. Ushbu jarayonlar natijalariga asoslanib obyekt (subyekt)ni istiqbolli rivojlantirishga qaratilgan yashil innovatsion platformalar va yo'l xaritalarini ishlab chiqish hamda ularni amaliyotga joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu bilan birga, yashil innovatsiyalarni joriy etish ishlab chiqarish jarayonlarida resurslardan oqilona foydalanish, ekologik xavflarni kamaytirish, mahsulotlar raqobatbardoshligini oshirish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashga xizmat qiladi. Bu esa iqtisodiyotning turli tarmoqlarida, xususan, qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat xavfsizligi bilan bog'liq sohalarda samarali boshqaruv mexanizmlarini shakllantirishni talab etadi.

Tizimli tahlil va ilmiy prognozlash asosida ishlab chiqilgan qarorlar qisqa muddatda mavjud muammolarni bartaraf etish, o'rta muddatda institutsional va texnologik islohotlarni jadallashtirish, uzoq muddatda esa yashil iqtisodiyot tamoyillariga asoslangan barqaror rivojlanish modelini shakllantirish imkonini beradi. Mazkur yondashuv obyekt (subyekt)lar faoliyatida strategik rejalashtirish sifatini oshiradi, investitsion faollikni rag'batlantiradi va innovatsion salohiyatni kengaytiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2023-yil 2-avgustdagi "Qishloq xo'jaligi sohasiga raqamli texnologiyalarni joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-257-son qarori. – Toshkent. URL: https://lex.uz
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2022-yil 28-yanvardagi "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni. – Toshkent. URL: https://lex.uz
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2020-yil 7-maydagi "Eksport faoliyatini yanada qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4707-son qarori. – Toshkent. URL: https://lex.uz
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2020-yildagi "Qishloq xo'jaligi mahsulotlarining sifat va xavfsizlik ko'rsatkichlarini xalqaro standartlarga muvofiqligini ta'minlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5995-son Farmoni. – Toshkent. URL: https://lex.uz
5. Abulqosimov X.P., Abulqosimov M.X. O'zbekistonda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash omillari // Iqtisod va moliya. – Toshkent, 2015. – № 8. – 19 b.
6. Yusupov M. Global inqiroz va pandemiya sharoitida oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashning dolzarb masalalari // Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar ilmiy elektron jurnali. – 2020. – № 2 (mart–aprel).
7. Guterres A. Doklad o tsifrovoy ekonomike 2019: sozdanie stoimosti i poluchenie vygod: posledstviya dlya razvivayushchikhsya stran. – Nyu-York: BMT (UNCTAD), 2019.
8. Buryanova O.A. Prognozirovanie razvitiya selskogo khozyaystva rayona na srednesrochnuyu perspektivu: avtoref. dis. … kand. ekon. nauk. – Voronej, 2007.
9. Koshekov R.M. Suv tanqisligi sharoitida qishloq xo'jaligida suvdan foydalanishning tashkiliy-texnologik asoslarini takomillashtirish: avtoref. dis. … falsafa doktori (PhD). – Toshkent, 2018.

---

4 The Straits Times. 2020. 50% wage offset for food and beverage firms to cope with coronavirus outbreak [онлайн]. [По состоянию на 15 апреля 2020 года].www.straitstimes.com/politics/covid-19-50-per-cent-wage-off-set-for-food-and-beverage-firms

5 Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 19 мартдаги "Коронавирус пандемияси ва глобал инқироз *ҳолатларининг иқтисодиёт тармоқларига салбий таъсирини юмшатиш бўйича биринчи навбатдаги* чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПФ–5969-сонли (www.president.uz) ҳамда 2020 йил 3 апрелдаги "Коронавирус пандемияси даврида аҳоли, иқтисодиёт тармоқлари ва тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПФ–5978-сонли Фармонлари(www.president.uz).

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o‘g‘li

2025. № 10-maxsus son

© Materiallar ko‘chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz

OPEN ACCESS
INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL
Academic Resource Index ResearchBib
OpenAIRE
ULRICHSWEB™ GLOBAL SERIALS DIRECTORY
ISSN INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER INTERNATIONAL CENTRE
BASE
ROAD
Crossref
НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ БИБЛИОТЕКА eLIBRARY.RU

ISBN 978-9910-8407-4-6